A. D. 1889.

CURRENDA IV.

Dyspenza od Postu

na czas od Środy Popielcowej r. 1889, do Środy Popielcowej r. 1890, której ogłoszenie z ambony zostawiamy rostropności Rządców Parafij.

Post według nauki Kościoła Św. jest dwojaki:

Post ścisły i tak zwana ***Abstynencya*** t. j. wstrzymanie się od potraw mięsnych.

Post ścisły zależy na tem, że się wstrzymujemy zupełnie od ***mięsa***, od ***nabiału i jaj,*** i że tylko ***raz na dzień i to w południe,*** posilamy się do sytości, na wieczór zaś dozwolony jest tylko lekki posiłek.

Taki ścisły Post nakazanym jest:

1) ***We wszystkie dnie Wielkiego Postu,*** począwszy od Środy Popielcowej aż do Soboty Wielkiej włącznie, z wyjątkiem Niedziel tegoż Wielkiego Postu.

2) ***W Suchedniowe Środy, Piątki i Soboty,*** które w roku 1889 przypadają

na Wiosnę:	13,	15,	16	Marca,
w Lecie:	12,	14,	15	Czerwca,
w Jesieni:	18,	20,	21	Września,
w Zimie:	18,	20,	21	Grudnia.

3) ***W Adwentowe Środy i Piątki.***

4) ***W Wigilie: Zielonych Świątek, — Św. Apostołów Piotra i Pawła, — Wniebowzięcia N. M. Panny, — Wszystkich Świętych i Bożego Narodzenia.***

Uwolnieni od ścisłego Postu są *a)* wszyscy, którzy jeszcze nie ukończyli 21 roku życia swego, i ci którzy już przekroczyli życia swego rok 60ty; *b)* wszyscy chorzy i słabowici t. j. którym Post ścisły szkodzi na zdrowiu, oraz rekonwalescenci; *c)* ***niewiasty*** w stanie brzemiennym, i te które własnymi piersiami karmią niemowlęta; *d)* ***ubodzy,*** którzy nie mają takiego obiadu, przy którym do sytości nakarmićby się mogli; *e)* wszyscy ***ciężko fizycznie lub umysłowo*** pracujący.

Post nie ścisły czyli tak zwana Abstynencya zależy na tem, że wolno ***kilka razy na dzień*** jeść do sytości, z wykluczeniem ***mięsnych potraw.***

Taka ***Abstynencya*** nakazana jest:

1) We wszystkie ***Niedziele Wielkiego Postu.***

2) We wszystkie ***Piątki i Soboty całego roku*** (per annum) (wyjąwszy Piątki i Soboty w Wielkim Poście, Piątki i Soboty Suchedniowe, Piątki Adwentowe i gdyby w Piątek lub Sobotę przypadła jedna z wyżej przytoczonych wigilij).

3) ***W trzy dni Krzyżowe,*** poprzedzające Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego.

Ponieważ zachowanie ścisłego Postu, tak jak go Kościół Św. pojmuje i nakazuje, dla wielu z pomiędzy Wiernych Dyecezyi Naszej, jest bardzo trudnem a poniekąd nawet niemożliwem, przeto na mocy władzy udzielonej Nam przez Św. Stolicę Apostolską p. d. 17 Października 1886, upoważniamy wszystkich Rządców Kościołów parafialnych t. j. ***Proboszczów i Administratorów,*** aby imieniem Naszem pozwalali:

1) Używać ***nabiału i jaj*** we wszystkie dni Postu Wielkiego z wyjątkiem Wielkiego Piątku.

2) Używać ***mięsnych potraw*** we wszystkie Poniedziałki, Wtorki i Czwartki Wielkiego Postu z wyjątkiem Wielkiego Czwartku, z zastrzeżeniem, że to używanie mięsnych potraw dozwalamy ***raz tylko*** na dzień, i to na ***obiad,*** i aby przy tymże obiedzie ***równocześnie z mięsem nie pożywać ryb.*** Wolno jednak na wieczerzę jeść ryby, mimo że się na obiad pożywało mięso. W Niedzielę Wielkiego Postu można i więcej razy na dzień pozwolić używania mięsa.

3) Używać na śniadanie kawy, herbaty, mleka lub innej polewki, byle zawsze posiłek ten na śniadanie był płynny i nie w wielkiej ilości.

Również upoważniamy do udzielania Dyspenz od ***Abstynencyi*** we ***Wszystkie Niedziele*** Wielkiego Postu, w ***dni Krzyżowe,*** które w r. b. przypadają na 27, 28 i 29 Maja — w ***Soboty Adwentowe*** i w Soboty per annum (wyjąwszy Soboty W. Postu, Suchedniowe i te, na które przypada jedna z wyżej przytoczonych wigilij).

Spowiednikom do słuchania spowiedzi przez Nas aprobowanym udzielamy władzę udzielania powyższych dyspenz tylko in actu Sacramentalis Confessionis.

Z dyspenz powyższych korzystać mogą także ***osoby zakonne*** obojej płci, o ile przepisy reguły zakonnej, na korzystanie z tych dyspenz im pozwalają.

Ci, którzy z dyspenzy niniejszej korzystać będą, zmówią w te dni, w które będą z dyspenzy korzystali psalm L. „Miserere mei Deus“ — albo Litanię do N. M. P., lub 5 Ojcze Nasz, tyleż Zdrowaś i trzy razy: Któryś cierpiał za nas rany . . . Kapłani korzystający z dyspenzy dodadzą do psalmu „Miserere“ modlitwę: „Deus, qui culpa offenderis“. . . i trzy razy: „Qui passus es pro nobis . . .

Modlitwy te zastąpić można jałmużną, którą złożyć należy do rąk Proboszcza na cele takie, jak: na restauracyę Kościoła katedralnego w Tarnowie — na Bursę Św. Kaźmierza w Tarnowie — dla Towarzystwa muzyki kościelnej p. w. Św. Wojciecha w Tarnowie — dla Towarzystwa Kapłanów Św. Józefa, lub wreszcie na Świętopietrze.

NOTA. Confessio Paschalis in Parochiis ultra 3000 animarum potest incipi a Dominica II. Quadragesimae; in Parochiis minorem numerum animarum habentibus, a Dominica III. Quadragesimae. Volumus autem, ut terminetur Confessio Paschalis die Festo Ascensionis D. N. I. Chr. inclusive. Omnes Confessarios a Nobis ad excipiendas fidelium SS. Confessiones approbatos, exornamus ad totum tempus Confessionis Paschalis facultate absolvendi a casibus Sedi Nostrae reservatis.

Z ORDYNARYATU BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 13 Lutego 1889.

L. 32.
prezyd.

Odpowiedź na przesłane 1000 fl. tytułem Świętopietrza!

Po zwyczaju zaprowadzonym w czasie Naszego pasterstwa, przesłaliśmy w dopiero co upłynionym roku do Tronu Namiestnika Chrystusowego wraz ze Świętopietrzem w kwocie tysiąc złr. w. a. najuniżeńsze życzenia, których text udzielamy WW. Duchowieństwu Naszemu do wiadomości:

Beatissime Pater! Instat solemnitas, qua non tantum ore prophetarum, sed et priscorum vita praenuntiatus, omni miraculo admirabiliori descendens in limum, Summus omnium, unus factus est omnium, et ex homine nasci dignatus est Deus, ut homo nasceretur ex Deo, ut per Eum efficeremur filii Dei adoptivi, qui est Filius Dei naturalis, coaeternus, ut per Eum facilius cognoscatur, diligaturque familiarius.

Adoratione erga hocce admirabile commercium, divinaeque bonitatis mysterium, humillime subsignatus Episcopus Tarnoviensis incensus, oculos mentis levat ad Vos Pater Beatissime!, qui a turba Herodiana cinctus, omni praesidio orbatus, istam quoque nati in Bethlehem Salvatoris nostri representas inopiam.

Nihilominus tamen, sicut Ille Agnus, positus, cui contradicetur, tabescere fecit mundi infernique potestates, ita Ipsius Vicarius potentum hostium timorem, impiorumque legionem commovet ad contradicendum et blasphemandum. Illa Sapientia Sanctitatis Vestrae ore praedicata, perturbat simulacra huius mundi sapientium, qui Luciferi superbia tumescentes, perversae appetitu celsitudinis acti, deserto Eo, cui debet animus inhaerere principio, sibi quodammodo fiunt principium.

O! utinam sapiant et intelligant, ac ad vocem Sanctitatis Vestrae convertantur, quatenus uno ore honorificemus Deum et Patrem Domini nostri Iesu Christi!

Haec vota cum mille florenorum A. V. obolo, a meo Clero et populo dioecesano pientissime oblato, ad pedes Vestrae Sanctitatis prostratus, nuncupare audeo, cum piis oblatoribus fundens preces ad Deum, ut sapientiae fluentis ex Ore Vestro Pater Sanctissime manantibus, corda illuminentur, ac intercedente Smi Rosarii Regina, vexillum illud super corona spinea, qua Ecclesiae visibile Caput coronatur, stupendo mundo et potestatibus infernalibus, resplendeat gloria et honore.

Faxit hoc Dominus, qui in stabulo iacendo, in coelis regnavit, superbos mente dispersit, qui est martyrum fortitudo, simplicium animarum lucerna, castorum venustas, militantis Sponsae Suae praesidium, robur, solamenque!!

In osculo ss. pedum Apostolicam Benedictionem pro me ac ovili meo exorans persisto

SANCTITATIS VESTRAE

Humillimus ac obedientissimus filius

Ignatius Eppus dioec: Tarnoviensis.

Tarnów in Galicia Austriaca 10. Decembris 1888.

W polskim przekładzie brzmi ten list:

OJCZE ŚWIĘTY!

Zbliża się uroczystość, w której nietylko usty proroków, ale i życiem starych (patryarchów i proroków) zapowiedziany, cudowniejszym nad wszystkie cuda cudem, zstępując na ziemię Najwyższy nad wszystko, jednym się stał ze wszystkich, i z człowieka narodzić się raczył Bóg, aby się człowiek narodził z Boga, iżbyśmy się stali Synami Bożymi przysposobionymi przez Niego, który jest Synem Boga przyrodzonym, współwiecznym, iżby przezeń Pan Bóg łatwiej był poznanym, i miłowanym poufniej.

Uwielbieniem przejęty ku temu przedziwnemu kupiectwu (sojuszowi) ku tej Boskiej dobrotliwości Tajemnicy, uniżenie podpisany Biskup Tarnowski, wznosi oczy ducha swego ku Waszej Świątobliwości Ojcze Święty!, który otoczony Herodyańską tłuszczą, pozbawiony wszelkiej obrony, przedstawiasz także ową narodzonego w Bethlejemie Zbawiciela naszego niemoc. Mimo to jednak, jak On Baranek, postawiony, któremuby się sprzeciwiano, w osłupienie wprowadził świata i piekła potęgi, tak i Jego Namiestnik wywołuje potężnych wrogów bojaźń, i dla zastępców bezbożnych powodem się staje do sprzeciwiana się i do miotania bluźnierstw. Ona mądrość usty Waszej Świątobliwości opowiadana, niepokoi bożyszcza mądrych według tego świata, którzy pychą lucyferową nadęci, i za przewrotną wielkością ubiegając się, porzuciwszy Tego, do którego, jako do początku swego duch nasz powinien się garnąć, sami dla siebie stają się celem. Oby też mądrzy byli, i zrozumieli, i nawrócili się na głos Świątobli-

wości Waszej, abyśmy jednomyślnie, jednemi usty czcili Boga i Ojca, Pana naszego Jezusa Chrystusa! Te życzenia z Tysiącem flor. Świętopietrza, przez Duchowieństwo i wierny lud dyecezyi mojej pobożnie złożonego, upadając do stóp Waszej Świątobliwości ośmielam się wynurzyć, błagając z pobożnymi ofiarującymi Boga, iżby potokami mądrości z ust Waszej Świątobliwości płynącymi, oświecone zostały serca, i za przyczyną Królowej Różańca świętego ów znak na cierniowej koronie, którą uwieńczona jest Widoma Kościoła Głowa, jaśniał chwałą, i czcią zdumionemu światu, i mocom piekielnym.

Niech sprawi to Pan, który leżąc w stajence panował na Niebiosach, pysznych myślą rozprószył, który jest mocą męczenników, dusz prostych światłością, czystych wdziękiem, wojującej Oblubienicy swojej obroną, siłą i uweseleniem.

Całując stopy, i błagając o Apostolskie błogosławieństwo, pozostaję Waszej Świątobliwości, najniższym i najposłuszniejszym synem. X Ignacy Biskup Tarnowski.

W Tarnowie 10. Grudnia 1888.

Na To pismo otrzymaliśmy List dziękczynny od Jego Eminencyi Kardynała Sekretarza Stanu Jego Świątobliwości z dnia 8 Lutego 1889, który tak opiewa.

Illme ac Rme Dne! Quum prope exitum superioris anni et huius initio, ad Summum Pontificem Leonem XIII ingens pervenerit copia litterarum, per quas plurimi sacrorum Antistites observantiam Suam Ei testabantur, prosequentes gratulatione et laetis ominibus, sive appetentem diem natalem Domini, sive ineuntis anni exordia, Sanctitas Sua etsi maxime cuperet grati animi Sui sensus datis ad unumquemque litteris expromere, persensit tamen id ita a Se praestari non posse, ut omnibus satisfaceret. Eapropter mihi negotium dedit, ut Suo nomine ac verbis, meritas pro exhibitis officiis gratias agerem Tibi, cuius perspectam habet vigilantiam et zelum in pastorali ministerio obeundo, simulque Te certiorem facerem, cum de paternae charitatis affectu quo Tibi vicissim fausta omnia ac salutaria ominatur, tum Apostolica Benedictione, quam Tibi et Dioecesi, cui praesides peramanter impertit.

Equidem Pontificio mandato libenter perfunctus data utor opportunitate ut peculiarem existimationem meam Tibi profitear qua sum ex animo Amplitudinis Tuae.

Romae die 8 Februarii 1889. Famulus

M. Card. Rampolla.

O tem podziękowaniu i o Błogosławieństwie, które Ojciec Św. przesyła, WW. Rządcy kościołów zawiadomią z ambony Wiernych z tym dodatkiem, że Jego Eminencya tłómaczy to opóźnienie nadmiarem korespondencyi, które Ojciec Św. z całego świata, tak przed Świętami jak i po tychże otrzymał.

Dan w Tarnowie 11 Lutego 1889.

SPRAWOZDANIE KASOWE

Fundacyi dyecezalnej imienia ś. p. Józefa Alojzego Br. Pukalskiego, Biskupa Tarnowskiego za rok 1888.

	Gotówka	W Kasie Oszczędności	Papiery wartościowe Wal. Austr.	Papiery wartościowe Mon. Konw.
	złr. ct.	złr. ct.	złr. ct.	złr. ct.
A) Dochód.				
1) Pozostało z końcem r. 1887	$150.13\frac{1}{2}$	196.89	8500	13000
2) Odsetki od list. z. wart. 8000 . . .	600	—	—	—
3) Odsetki od list. z. wart. 500	12.50	—	—	—
4) Odsetki od oblig. ind. wart. 13.000 .	$614.24\frac{1}{2}$	—	—	—
5) Datki Duchowieństwa	12			
6) Odsetki urosłe w Kasie Oszczęd. . .	—	27.08	—	—
7) Podniesiono w Kasie Oszczęd. . . .	360	—	—	—
8) Umieszczono w Kasie Oszczęd. . . .	—	435.64	—	—
Razem	1748.88	659.61	8500	13000
B) Rozchód.				
1) Sześć zapomóg à 100 złr. . . .	600	—	—	—
2) Dwie zapomogi „ 80 „ . . .	160	—	—	—
3) Siedm zapomóg „ 50 „ . . .	350	—	—	—
4) Jedna zapomoga „ 30 „ . . .	30	—	—	—
5) Jedna zapomoga „ 25 „ . . .	25	—	—	—
6) Koszta administracyi	62.42	—	—	—
7) Z Kasy Oszczęd. podniesiono . . .	—	360	—	—
8) W Kasie Oszczęd. umieszczono . . .	435.64	—	—	—
Razem	1663.06	360		
Zestawienie.				
Dochód	1748.88	659.61	8500	13000
Rozchód	1663.06	360		
Pozostaje d. 31 grudnia 1888 . .	85.82	299.61	8500	13000

X. Stanisław Walczyński
prowadzący rachunki.

Quaestiones pro Congregationibus decanalibus a. 1889 celebrandis.

E Theologia dogmatica: Probetur, Christum Dominum ecclesiam suam potestate magisterii, ministerii et regiminis exornasse, ac exercitium huius trinae potestatis non omnibus fidelibus sed speciali et distincto statui commisisse.

E Theologia morali: Demonstretur, utrum et quo sensu Ethica christiana admittat adagium: finis sanctificat media.

Ex Iure canonico: Quaenam in Currendis dioecesanis proponuntur normae et dispositiones ad tutanda bona ecclesiastica?

E Theologia pastorali: Których przedmiotów nie należy wprowadzać do kazań?

Lampa wieczna Guillona.

Przedmiotem ciągłej troski Rządców kościoła winno być utrzymanie dniem i nocą płonącej lampy przed Najśw. Sakramentem, od którego obowiązku S. Stolica Apost. nie zwalnia duchownych rządców ani parafian. W obec tego nakazu, a oraz narzekań ze strony Kapłanów na ubóstwo Kościoła i parafian, zwracamy uwagę na lampę wieczną Guillona, która w tej mierze wielką im przysługę wyświadczyć może. Ta lampa od kilku lat jest w używaniu w Austryi ku powszechnemu zadowoleniu dla swych zalet następujących: 1) pali się jednostajnym płomieniem przez 6—12 dni bez przerwy; 2) znacznie mniej zużywa oliwy niż zwyczajna lampa; 3) nie wymaga tyle opieki jak dotąd używane lampki. Możemy to wszystko stwierdzić własnem doświadczeniem w kaplicy Naszego Seminaryum uczynionem.

Cały apparat lampy Guillona kosztuje 4 złr. 35 ct. i może być taka lampa na każdym lampionie osadzoną. Oliwa na cały rok kosztuje 10 złr.

Zauważyć trzeba, że oliwa specyalnie do tego apparatu przyrządzona nie jest konieczną, gdyż pali się równie dobrze i tutejsza krajowa czysta oliwa.

Nabyć można i apparat Guillona i oliwy u firmy: ***Alexander Gratzel, Wiedeń IV. Gusshausstrasse 12.***

Mutationes inter Venerabilem Clerum:

Rmus *Ioannes Jaworski*, Canonicus Cathedr. nominatus est *Director dioecesanus* piae Associationis perpetuae Adorationis Sanctissimi Sacramenti (de qua in Curr. I. a. c).
R. *Antonius Mamak*, Coop. in Mielec, translatus ad Skrzyszów.
R. *Casimirus Dutkiewicz*, Coop. in Tuchów translatus ad Mielec.
R. *Ladislaus Naturski*, applicatus ad Tuchów.
R. *Franciscus Sikora*, translatus ex Odporyszów ad Nagoszyn.
R. *Stanislaus Jaglarz*, e Zasòw translatus ad Odporyszów.
R. *Martinus Brożonowicz*, e Nagoszyn translatus ad Ochotnica.
R. *Adalbertus Scisło*, e Nowy Wiśnicz translatus ad Zakliczyn.
R. *Franciscus Górski*, applicatus ad Chomranice ad personam Curati infirmi.
R. *Adalbertus Migas*, e Zawada ad Bobowa translatus.
R. *Iosephus Łazarski*, translatus e Bobowa ad Łączki.
R. *Franciscus Białkowski*, pane deficientium provisus.
R. *Iosephus Rafacz*, Parochus de Olszówka, pane deficientium provisus.
R. *Michaël Kryza*, administrator vacantis Beneficii in Olszòwka constitutus.
R. *Andreas Kaczmarski*, Curatus in Pogwizdów.
R. *Eduardus Ropski*, Parochus de Chomranice decorati Expositorio canonicali.
R. *Adalbertus Solarczyk*, Parochus de Gwoździec, a Sacris suspensus.
R. *Iosephus Zielonka*, ad Beneficium Curatum in Jastrząbka stara institutus.
R. *Michaël Cieślik*, ad Ecclesiam paroch. de Zasów applicatus.

Piis ad aram precibus commendatur

anima p. m. *Adalberti Słopnicki*, Cooperatoris de Skrzyszów, qui Sacramentis provisus, die 30 Ianuarii 1889 pie in Domino obdormivit, anno aetatis suae 28, sacerdotii I.

E Consistorio Episcopali.

Tarnoviae, die 14. Februarii 1889.

IGNATIUS
Eppus.

Stanislaus Walczyński
Scholasticus Cancellarius.

W drukarni Józefa Styrny w Tarnowie, 1889. Nakładem Kleru Dyecezalnego.